

KOR-KÉP

A közelség követe vagyok.

Természetellenesnek tartom

a korosztályosítást. Távolságot teremt.

Azonos nyelven beszélve is nehezíti

a másik megértését. A közelség megnyugtató, támogató, otthonos, biztonságos, életigenlő. Nem igazán értem, miért ziláljuk szét?

A távolságtartás művi, hűvös, kimért, kibúvásokat teremtő.

Ott van az iskolákban, a munkahelyeken, beferkőzik a családba. Korosztályosítanak a divattal, az autók, ruházatunk márkáival, sajnálatos módon a zenével is, a napi használatra kitalált technikai vívmányokkal. Le- és elmaradnak egymástól testvérek, gyerekeiktől a szülők, zavarba kerülnek miatta barátok. A jelenséget generációs problémaként tették ismertté, akként tartják sikeresen életben. Manapság már tréningeket tartanak következményei kezelésére.

Az első igazi barátom ötvenöt évvel volt idősebb nálam. Barátságunk kivételes ajándékainak egyike, hogy már pár hónapos koromból is őrizhetek rólunk, magamról emlékeket. Harmadik születésnapom előtt két héttel ment el, de addigra – tudom, sokaknak ez alig hihető – már egy teljes életet megéltünk nagyapámmal.

Közelségben.

Hogyan érthetném hát, miért tartunk tőle?

Az a többgenerációs belső lét, amelyben felnőttem, támpontokat adott, és a külső világ impulzusaival egybeigazítva szemlélethez, világképhez jutottam. Így az emberi természet váratlan megnyilvánulásai, még ha meglepnek sem riasztanak.

Nem zavartak össze eszmék, irányzatok, sem izmusok.

Bizalma viszont örök befogadóvá tett.

A közelség követe lettem.

Természetellenesnek tartom a korosztályosítást.

Ahogy az életkorokhoz mesterségesen rendelt mutatókat, sajátosságokat, velejárókat is. Rég tudhatjuk, attól nem leszünk bölcsek, csak mert idősödünk s fiatalságunk sem biztosíték a mindenhatásra. Megéltem az uralkodó nézet összes idevonatkozó nyomását, hisz erőteljes állításaihoz képest túl korán kerültem színpadra, most meg nem hátra tekintgetek, előre tartok. Pedig...

MESTERSÉGESEN SZÉTSZABDALT ÖSSZETARTOZÁS

élnék, tanulnak naponta egy épületben. Egy tizenkét osztályos rendszerben még nagyobb különbség is jellemző a gyerekek között. Miért élnék elkülönülten alsó- és felső tagozatosok?

Kicsik a nagyoknak számítottok? A közösségépítés miért egy-egy kisebb csoportra vonatkozik? Milyen közösséggé lehet az, mely ki-egyezik az egy épületen belüli elszigetelődésekkel? Olyasmit hoz létre, amiben nincs mindenkinek helye? Amiből egyesek valamilyen szempont alapján kizárhatók? Mennyi család van, ahol öt-hét év különbséggel születnek testvérek? A családi életben elfogadott, természetes helyzetet az iskolai keretek között miért nem fogadjuk el érvényesnek? Melyik nézet legyen a számukra követendő? Ez az egész az élet természetes megélése ellen hat. A generációs szakadékok kialakítását teremtjük, a generációk együttélésének segítése helyett. A gyerekek nem tanulnak egymástól. Pedig abban óriási potenciál rejlik. Ez történik. Miközben a társadalmi kohézió alapeleme a korosztályok együttélésének természetes léte, harmóniája.

Kilenc éven át dolgoztam az Adományvonal társadalmi szerepvállalását támogatva. Ötvennégy civil szervezet kapott segítséget fenntartása alatt. Közülük egyetlen olyan volt, amelyhez 14-85 éves korig csatlakoztak aktív segítők. A Magyar Kórházi Önkéntesek Alapítvány gyermek önkéntesei hasonló korú és annál kisebb beteg gyermekek körül segédkeztek kórházi ellátásuk idején. Ahogy életszerű. A diák, a takarítónő, a volt akadémikus felesége, az egyetemista, a könyvelő, a tanító, a tagok mindegyike ott volt évente kétszer, tavasz és ősz elején a szabadban együtt töltött napon. Korosztályok közötti átjárást erősíteni. Életet élni. Bizalmat áramoltatni. Erre mindig figyelni kellett. Mert önkéntes munkájukat rengeteg bizalmatlanság kíséri. Mára csak 18 éves kortól és hivatalos keretek között lehet hozzájuk csatlakozni – nem úgy, mint korábban, amikor utcáról bekopogtatva is fogadhattak jelentkezőket –, a helyzetük azonban egy szempontból nem változott: minden korosztályból van közöttük olyan, aki titokban tartozik hozzájuk. Közelség-szemléletük elfogadhatatlan az otthoni vagy a munkahelyi környezetben.

A közelség követe vagyok.

Természetellenesnek tartom a korosztályosítást.

Új barátságot dédelgetek. Pont hatvan évvel vagyok idősebb a kislányomnál, akivel barátságom teljeseedik. Ő is a legyenek a kicsik, a nagyok más térben koncepciója alapján, elkülönített beltéri és udvari szokásrendben szocializálódik. Egész kicsiket nagyobbacskaakkal és igazi nagylányokkal egy térben, örömben együtt léteznem, énekelve játszani ő sem az óvodában látott először. Csak miattam. Amikor megmutattam őket neki, napokig mást sem akart nézni. A zene, az oly sokszor terméké degradált, az alkalmanként korosztályosítási játsszába vont, hatott. Nem hiányzott az izgalom, a fegyver, a győzelem. Velük volt. Velük tartott. Azokkal a gyerekekkel, akik a szeme láttára élték a korosztályi átjárhatóság minden örömét. Belefedkezett a látványukba. Aztán zenés filmklubot nyitottunk. A Beatles-dalok ihlette Across the Universe több mint két órás film. Együtt helyében nézte végig. Óvodásként, tökéletes történetkövetésben. Járjuk az ösvényt.

Szótárt egyeztetünk. Járjuk az ösvényt. Táncolunk is rajta.

Nézem őt, és elgondolkodom: nem értjük a múltat, nem tudjuk a jövőt, nem éljük rendesen a jelen. Van dolog.

A közelség követe maradok.

A korosztályosítás, mely megannyi termék eladhatóságát segíti – sajnálatos módon a zene is annak minősül –, ha nem is gondolunk rá, mélyen érinti a gyerekek életét. Csoportjaikból nem látnak ki, nem látnak át.

A távolságtartást élik, azt tanulják. Az élet megélésének természetes tanulási folyamatához csak kivonatosan jutnak. Hol a szülőktől, hol a testvérektől, hol az iskolatársaktól, hol a nagyszülőtől, de valakitől mindig hiányos a kép.

Félelmetes világba csábítanak játékaik, győzniük kell, s ehhez sokszor ölniük is. Ahhoz elég nagyok. S ahhoz, hogy egymással legyenek? Hogy egymás örömeire, megértésére, segítségére legyenek? Hogy bizalmat adjanak-kapjanak? Az iskola nyolcosztályos rendszerében is hétévestől tizennégy éves korukig